

Temp da Nadal intensiv pels ospidals a Scuol e Sta. Maria

Tanter Festas e Büman han trattà ils meidis da l'ospidal regional a Scuol tschinch per tschient daplü cas co l'on passà. Ils blers, nempe 281 pazaints, han pudü gnir trattats da maniera ambulanta.

«Da las relaziuns externas nu craja chi haja dependü cha nus vain gnü ingon extraordinarmaing bler da far dûrant il temp da Nadal e Büman», disch il meidi Joachim Koppenberg. El es directer da l'Ospidal a Scuol e dal Center da sandà Engiadina Bassa. Il meidi suppona plüchöntschi haja da chefar culla quantità da giasts illa regiun co cullas relaziuns sün pista: «Quellas d'eiran bunas e l'ora es eir statta bella, ma causa cha's dis da Nadal d'eiran quist on precis d'immez l'eivna sun blers giasts rivats in nossa destinaziun fingejà als 21 december.»

Bleras feridas da las extremitats

Ils meidis da l'Ospidal han trattà dals 24 decembre fin als 6 schner 381 pazaints, «281 da maniera ambulanta e'l rest staziunarmaing.» In conguai cun l'on avant corresponda quai ad ün augmaint da s-chars tschinch per tschient. Alch plüchöntschi nouv es, sco cha'l meidi disch, cha relativmaing blers pazaints svizzers chi's fan mal in Austria, «per exaimpel sül territori daskis ad Ischgl vegnan svolats cun l'elicopter a l'ospidal a Scuol». Quai s'ha müdà tenor el avant duos, traïs ons: «Plü bod vaivan ils responsabels da las firmas d'elicopter austriacas l'impreschiun chi nu possan svolar cun pazaints in Svizra, causa cha quel pajais nu tocca pro l'UE.» Ch'intant s'haja pudü sclerir quai, da maniera cha pazaints svizzers vegnan manats da l'Austria in ospidals svizzers sco quel aScuol. «Els preferischan da gnir trattats in Svizra, quai es eir plü simpel per quists pazaints.» Sco cha'l meidi Koppenberg declera s'han las feridas dals pazaints as müdadas ün pa i's ultims ons: «Ingon vaina gnü bleras feridas vi da las extremitatis sura dal corp, sper las feridas classicas sco fracturas da chommas haja dat extraordinarmaing bleras feridas da la spadla e da la part sura dal bratsch.» Il motiv sarà, sco ch'el sup-puona, ils skis da carving, «cun quels s'esa in gir adüna plü svelt.» Nou a l'ospidal a Scuol esa stat quist utuon cha meidis e persunal han gnü bler da far eir fingejà avant la stagiuota: Dûrant il temp tanter las stagiuns, in settember, october ed impustüt in november, d'eira l'Ospidal occupà extraordinarmaing ferm. «Dûrant quist temp tanter las stagiuns vegnan per gronda part indigens per trattamaints, operaziuns planisadas», explicescha il directer Koppenberg, «id es fich allegraivel cha quai s'ha augmantà i's ultims ons.» Quist augmaint ha influenzà eir la media da pazaints trattats dûrant l'on 2018: «L'on passà vaina pudü trattar da maniera staziunara 18 per tschient daplü pazaints co da l'on 2017», constata Joachim Koppenberg.

Bler da far eir in Val Müstair

«Dals 24 decembre fin als 6 schner vaina gnü blers cas urgiants in nos center a Sta. Maria», disch Judith Fasser chi maina il center da sandà regiunal. Quel ha suot seis tet ün ospidal, üna partizun da chüra, l'organisaziun da salvamaint, üna pratcha da meidi e l'organisaziun da la Spitez. «Dûrant quists dis d'eiran occupats duos meidis plainamaing, ils blers cas hana pudü trattar da maniera ambulanta», cuntascha ella, «cas chirurgs haja dat be pac e pitschens, ils blers d'eiran internistics, medicinics.» Cha's meidis hajan trattà impustüt infects, grippa, puoncha ed eir ün infect plü grond in ün ögl d'una turista. Transports da salvamaint haja dat be duos: «Quai es pac in quist temp d'ota stagiu, la radschun sarà la bella naiv sü Minschuns, il privel da's ferir cun dar giò nu d'eira uschè grond», disch la directura dal Center da sandà Val Müstair. Impiegats da quel sun stats preschaints cun duos ambulanzas a Büman dûrant il Tour de Ski a Tschierv: «Eir qua nun haja dat ingüns cas plü gronds, be ün pêr bagatellas.» (anr/fa)

Il meidi Joachim Koppenberg es directer da l'ospidal regional Engiadina Bassa a Scuol e maina eir il Center da sandà Engiadina Bassa.

fotografia: Flurin Andry